

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. XLVI. Philippvs Thomas Bossu De Alsatia Belga.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](#)

No. XLVI.

PHILIPPVS THOMAS BOS- SU DE ALSATIA BELGA.

Philippus Thomas Bossu tit. S. Cæsarei, Cardinalis de Alsatiâ, Archiepiscopus Mechliniensis natus est Ann. 1680. 12. Nov. ex nobilissimâ Belgas inter Bossuviorum Familiâ, ad quam ille maximum decus & ornamentum afferre visus. Joannes Henninius Comes Bossuvius sub Margarita Parmensi Belgii Gubernatrice, armis inclytus erat; & quando Valentenatum pars magna Anno 1562. à Sacra Religione deficiebat, Joannes Henninius fidus, impigerque miles mandatum accipiebat, ut in eam Urbem se illuc transferret, & turbas pro suâ sapientiâ componeret. Intrabat is Valencenas, & motus ille statim conquieverat. Hinc Bossuviorum Gens ex sede sua Gentilitiâ, Valentenatum urbi proxima, tunc equidem salutem clarissimæ Flandorum Urbi afferebat. Maximilianus Bossuvius, Torquatus aurei Velleris Eques, bellicâ non minus laude in clarescebat: Eum Philippus II. Anno 1559. equestri nobilium turmæ præficiebat, ex earum videlicet numero, quarum in bellis Virtus tantum invaluerat, ut celebres per Europam exinde canerentur Belgarum turmæ. Hic Valencenam Anno 1567. secundò rebellem tantâ vi aggrediebatur, ut intra quatuor horas, tormentis perpetuò in urbem detonantibus, munimenta dejiceret: quô territî principio cives, se urbemque Victoris Clementiæ subjiciebant; sic secundò salus à Bossuvii Valencenatibus reddita. Anno 1569. Annam Maximiliani Imperatoris filiam, Philippo II. Hispaniarum Regi desponsam, in Hispaniam Bossuvius deducebat, quo charo pignore allato, regem sibi arctius obstringebat. Postea Bossuvius, Hollandiæ, Zelandiæque & maritimæ Belgarum oræ præfectus, adversus Batavos multa feliciter gessit; sed fortuna magnis invida viris, Anno 1573. denique efficerat, ut proelio navalium cum Batavis conliso, vir summus caperetur; & hoc veluti arce rerum occupata, victoria penes hostes stabat. Quanta Bossuvii Virtus in eo prælio fuerit, satis inde constare potest, quod navis ejus præatoria (inquisitionem Hispamicam vocabant Hollandi) à ceterâ classe destituta, octo & viginti horarum spatio contra viginti hostium navigia tam strenue depugnaverit, ut non ante in hostium potestate venerit, quam è trecentis classiariis non plures quam octoginta, iisque præter quindecim saucii omnes, superfuerint. Tunc demum ultimæ Virtutis exemplo edito, vela submittebat. Eo ipso tempore ad Hagam Comitis ab Hispanis Philippus Marnixius Aldegundius, primariæ apud fœderatos existimationis & loci capiebatur, adeò ut polliceretur Orangius, quæ audiaret, Aldegundo fieri ab Hispanis, paria se Bossuvio relaturum. Sed postea res contigit, quæ satis edocuit, etiam splendida orbis sydera exorbitare posse; nam Bossuvius desperatâ redemptione, quam hostes callidè immensi pretii fecerant, ut facerent nullam, temporum cœstro abreptus, Orangii castra sequebatur; nec tamen ei unquam ex integro adhærescere visus est, & facile callidioribus apparebat, eum professione Orangianum, animo Hispanum esse: Religio-

hi

ni Catholicæ unicè addictus, illas partes sibi deferendas judicabat, quæ in fœdere Gandavensi Anno 1576. inviolatum avitæ Religionis cultum statuissent, & jam toto celo, promiscuis religionibus admissis, à suis promissionibus discederent. Adhæc Orangii dominatum abominabatur, facilitate Belgarum adversus Principem suum abutentis. Hinc de reditu cogitabat; sed cùm in hoc Pio consilio versaretur, morbo correptus, & paulò post, ut multi suspicabantur, veneno à Batavis, tantùm Virum Hispanis partibus inadvertib⁹ ene-
cabatur. Rem dictu atrocem Bernardinus Mendoza Hispani Regis in Angliâ Legatus, in suis ad Alexandrum Farnesium 1579. 26. Februarii datis literis differtē affirmabat, ipsum etiam authorem nominando, cuius authoritas rumorem suppressit. Certè Eques Rimaldus in suis commentariis Scriptum reliquit, Bossivium morti proximum Orangius cùm inviseret, quimque superveniente sacerdote, cœlesti viaticum impertituro, contemptum percunctaretur, quid cœremoniarum illud esset, Bossivium importunam hominis vocem aversatum non abstinuisse, quin amissam pariter rem, decus, vitam ei palam exprobraret, adiiciens, se certe animam, quæ sola superesset, à quoquam sibi eripi non passum. Sic mortuus est Catholicissimus Vir ille inclitus, calamitosorum magis temporum, quam suo errore in transversum astus. Ejus successores Catholicæ rei addictissimi fortunas, sanguinem, vitam pro Regibus Hispanis sepe numero exposuerunt, meriti, ut Chimaci Principatus & Comitatus Bellomon-
tii in Hannonia jure sanguinis ad eos devolverentur; nam Philippus Ludovi-
cus Henninius Comes Bossuvius, Eminentissimi Purpurati Thomæ Philippi de Bossu illustrissimus Avus uxorem duxerat Annam Alexandri Chimacensis Prin-
cipis, & Magdalena Comitis Egmontiae filiam; hinc Ernesto Dominico Duce Arembergio ac Principe Chimacensi Anno 1686. in regno Navarræ, cui Pro-
regis potestate præerat, sine liberis decadente, Carolus Ludovicus Antonius Henninius Comes Bossuvius, Eminentissimi Purpurati Germanus Frater, in di-
stum principatum Chimacensem, Aviæ suæ Gentilitiam sedem, succedebat. Sed longè magis Illustrissima hæc Familia nobilitatam se sensit, cùm in Eminentissimo nostro Purpurato Thomā Philippo Bossuvio d' Alsace novum Eccle-
siæ sydus daret. Is egregium Patrem Philippum, torquatum aurei Velleris equitem natus, sub ejus disciplina Magnus evaserat. Cùm ad Sacram militiam adspiraret, insigniter doctum, dignitatibus Ecclesiasticis sua merita admovebant. Primò omnium Præpositus in Basilicā S. Bavonis in Urbe Gandavensi factus, eum Gandavi titularem Divum, eximiis Virtutibus imitabatur. Divus Bavo sub exitum Sæculi VI. in Brabantia nascebatur, sæcularis diu homo, donec à Divo Amando Episcopo Wormatiensi, eodemque Belgarum Apostolo meliora edocetus, sanctitatis apicem attingeret. Ejus celebris memoria Gandavi est; Harlemenses etiam tutelarem Urbis suæ Divum eximio cultu aliquando prosequabantur. Sed quam dispar modò par Sororum! Gandavum totius Belgij Urbs longè maxima (quippe quea cum suis fossis septem milliaria belgica in cir-
citu continet) Orthodoxæ Religionis cultu, ejectis Anno 1584. ministris Cal-
vinisticis, & eorum loco Catholicis sacerdotibus & religiosis familiis in urbem reductis, hodieum utplurimum floret. Contrà Harleum urbs inclita, Post Amstelodamum Bataviæ Princeps, cuius in obsidione Ptolemaidis (Damiatam vocant) Anno 1248. tanta virtus erat, ut primas referre visa fuerit; cùm no-
vo artificiū genere navem, validissima è ferro ferrâ præpilatam misisset, quā ferreæ catenæ, portu claustro obstructæ, ceu tenue filum disruptebantur; urbs inquam illa splendida, potens, Religiosa suo splendore utplurimum deci-
dit, quando cum Tutelari suo Bovone sacram religionem excussit. Antequam Cardinalis Bullonius, adversa omnia expertus in Galliâ, Romam iret, sacri Col-

legii Cardinalis Decanus futurus, Thomam Philippum Bossuvium Gandavensem præpositum præmittebat, qui suam ad Romanam Aulam adventum Sanctissimo Patri significaret; jam ex tunc suâ se sapientiâ Romanis Bossuvius commendabat, nec pœnitendum iter fecerat, cùm sui indesitaram memoriam abiens relinqueret. Tunc quidem Sanctissimus Pater eum Honorarium à cubiculo ministrum dicebat. Nec minus in Belgio suinæ eum dignitates exspectabant; nam non modò à Carolo III. rerum sumâ per Belgium potito, sacratori Senatus adlegebatur; verùm etiam Anno 1714. Mechliniensis Archiepiscopus ob eximiam probi antistitis, laudem, quâ in Belgii oculis mirificè corruscabat, denominabatur. Is Archiepiscopatus à Philippo II. Hispaniæ Rege autoritate Pontificis Pauli IV, Anno 1559. erigebatur. Primus loci Archiepiscopus erat Antonius Perenottus Granvellanus, ab ingenio, literisque, quas in plerisque Europæ Academiis cum plausu didicerat, instruictissimus: ea erat ingenii celeritate, ut interdum quinque semel amanuenses, & quidem variis linguis (nam callebat omnino septem) defatigaret: Annos quatuor & viginti nec plus natus, in Concilio Tridentino pro Carolo V. Imperatore, cum stupore audientium, & senilem in juvēne sapientiam admirantium, perorabat. Hic itaque talis tantus que Vir, quem Belgii annales admirantur, primus omnium Sacram Purpuram Mechlinensi Metropolitanæ sedi intulit; & postquam centum supra sexaginta anni ab ejus creatione, quæ contigit Anno 1561. interfluxere, Excelsa Virtus ad idem fastigium Thomam Philippum Bossuvium d' Alsace vocabat. Quæ Causa Tanto Viro Purpuram conciliârūt, malim ex Pontificio Oraculo, quam ex me intelligatur; planè prorsus insigne elogium erat, quod virum Virtuosissimum Clemens XI. in consistorio secreto Anno 1719. 19. Novembribus habito, cùm eum Cardinalem diceret, exornabat: verba se ita habebant. Creare intendimus

Thomam Philippum de Alsatia de Bossu Archiepiscopum Mechlinensem. Pergebat. Plura hic referre possemus de hujus illustri Præfatis eximiâ vigilantiâ, quam, ubi primum ad sue Ecclesiæ Régimen admotus fuit, adhibuit semper & adhuc constantissime exhibet, ut omnes Catholicæ Belgij Chriſti fideles, præferim verò commissari fibi oves, quæ ut contagii locis, ita & periculis propinquiores sunt, à veneratis pravarum doctrinarum paucis sedulo arcentur. Sed Unum duntaxat dicere sufficiat; quod nimur ipse ex cunctis Catholicæ Ecclesiæ Episcopis primus fuit, qui Constitutioni nobis, quæ incipit Pastoralis, humiliter obsequens, nostroque inhaerens exemplo eos omnes, qui aliam nostram Constitutionem, quæ incipit UNIGENITUS, debita submissione suscipere recusarunt, aut in posterum recusarent, ut veros Sacra Romana Ecclesiæ Filios se minimè agnoscerent, disertissime declaraverit, sibique cum illis nullam deinceps communionem Ecclesiastican extitaram palam pronuntiaverit, donec integrè resplicerent, rejetq;que penitus audaciâ refugandi, per verâ obedientia exhibitionem, pristine charitati & unitati ab hac sanctâ sede restituuerentur. Cum Purpureo Capitis tegmine Oliverius statim Româ aderat, quod in Principe ejus Urbis Ecclesiâ (sede videlicet sua) Belgii Proceribus & Præstauræ Mechlinensis Dynastis, & Populo numerosissimo undequaque affluentibus, summo omnium plausu sacratio ejus Vertici imponebatur. Postea Sanctissimi Patris per Belgium Nuntius Santinus Presbyter ab eo ordinari avebat. Bossuvius ipse quadriennio ante à Pontificio Nuntio Georgio Spinola (nunc Eminentissimo Sacr. Rom. Ecclesiæ Cardinali, assidentibus unâ Ladislao Erdödo & Colonitzio, hoc Vacensi, illo Nitrensi Episcopo, in Presbyterorum Ordinem veniebat. Nam Zelosissimus, si quis alias, Princeps Purpuratus, rem in

Mytrato Antistite longè pulcherrimam credebat, si quam quis Ecclesiam regendam suscepisset, eidem etiam usque ad Aras, Sacerdos

Magnus futurus, quotidie de-serviret.